

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ENERGII¹⁾

z dnia .....2018 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania
systemu gazowego**

Na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1158) wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 14 dodaje się § 14a i 14b w brzmieniu:

„§ 14a. 1. W przypadku zaprzestania dostarczania paliw gazowych do odbiorcy końcowego przyłączonego do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej gazowej przez dotychczasowego sprzedawcę z powodu okoliczności, za które sprzedawca ten ponosi odpowiedzialność, paliwa gazowe do tego odbiorcy dostarcza przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, do którego wniesiono na pokrycie kapitału zakładowego wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹ ustawy, zwane dalej „sprzedawcą awaryjnym”.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli odbiorca nie poinformuje operatora systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego o zawarciu umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych z innym sprzedawcą w ramach procedury zmiany sprzedawcy, operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego, działając w imieniu i na rzecz tego odbiorcy końcowego przyłączonego do jego sieci, zawiera ze sprzedawcą awaryjnym umowę kompleksową, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy, lub

---

¹⁾ Minister Energii kieruje działem administracji rządowej - energia, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii (Dz. U. poz. 2314).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637.

umowę sprzedaży paliw gazowych, jeżeli odbiorca końcowy posiada umowę o świadczenie usługi dystrybucji lub przesyłania paliw gazowych.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, jest zawierana na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia zaprzestania dostarczania paliw gazowych przez dotychczasowego sprzedawcę z powodu okoliczności, za które sprzedawca ten ponosi odpowiedzialność. Umowa ta może ulec rozwiązaniu w dowolnym terminie na mocy porozumienia stron lub w drodze wypowiedzenia przez odbiorcę końcowego z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia. Odbiorca końcowy nie może zostać obciążony przez sprzedawcę awaryjnego kosztami z tytułu rozwiązania tej umowy.

4. Sprzedawca awaryjny publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie ofertę dotyczącą warunków sprzedaży paliw gazowych realizowanej przez tego sprzedawcę awaryjnego w tym wzór umowy, o której mowa w ust. 2, i zestawienie aktualnych cen, warunków ich stosowania i zasad prowadzenia rozliczeń z odbiorcą końcowym.

5. Operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego nie może odmówić zawarcia umowy lub świadczenia usługi dystrybucji lub przesyłania na rzecz sprzedawcy awaryjnego, ani zaprzestać świadczenia usługi dystrybucji lub usługi przesyłania na rzecz odbiorców końcowych, o których mowa w ust. 1.

6. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli wstrzymanie dostaw paliw gazowych nastąpiło z przyczyn wskazanych w art. 6a ust. 3 lub art. 6b ustawy.

§ 14b. 1. W dniu powzięcia informacji przez sprzedawcę paliw gazowych o konieczności zaprzestania dostarczania paliw gazowych z powodu okoliczności, za które ten sprzedawca ponosi odpowiedzialność, informuje on o tym fakcie odbiorcę końcowego, o którym mowa w §14a ust. 1, operatora systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego, do którego przyłączony jest ten odbiorca końcowy, Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz sprzedawcę awaryjnego.

2. Sprzedawca, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie, jednak nie później niż 3dni od dnia zaprzestania dostarczania paliw gazowych, przekazuje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego lub przesyłowego gazowego dane dotyczące odbiorców końcowych, o których mowa w §14a ust. 1, i dane dotyczące punktów poboru paliw gazowych przez tych odbiorców.”;

2) po § 23 dodaje się § 23a w brzmieniu:

„§ 23a. 1. W przypadku zaprzestania dostarczania paliw gazowych przez dotychczasowego sprzedawcę z powodu okoliczności, za które sprzedawca ten ponosi odpowiedzialność, właściwy operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego informuje odbiorcę końcowego, o którym mowa w § 14a ust. 2, o:

- 1) zawarciu, w imieniu i na rzecz odbiorcy końcowego, umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych ze sprzedawcą awaryjnym, przyczynach zawarcia tej umowy, danych teleadresowych sprzedawcy awaryjnego oraz miejscu opublikowania przez sprzedawcę awaryjnego warunków umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych,
- 2) prawie odbiorcy końcowego do zmiany sprzedawcy
- poprzez opublikowanie informacji na swojej stronie internetowej.

2. Operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego informuje sprzedawcę awaryjnego o:

- 1) dacie zaprzestania dostarczania paliw gazowych przez dotychczasowego sprzedawcę;
- 2) danych dotyczących odbiorców końcowych, o których mowa w § 14a ust. 2;
- 3) danych dotyczących punktów poboru paliw gazowych przez odbiorców końcowych, o których mowa w § 14a ust. 2, oraz
- 4) odbiorcach dotychczasowego sprzedawcy, którym wstrzymano dostarczanie paliw gazowych na podstawie art. 6a ust. 3 lub art. 6b ustawy.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, właściwy operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego przekazuje niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 5 dni od dnia zaprzestania dostarczania paliw gazowych przez dotychczasowego sprzedawcę.

4. Sprzedawca awaryjny przekazuje odbiorcy końcowemu, o którym mowa w § 14a ust. 2, jeden egzemplarz umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży o której mowa w § 14a ust. 2, w terminie 10 dni od dnia jej zawarcia.

5. Operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego przekazuje sprzedawcy awaryjnemu oraz sprzedawcy dotychczasowemu dane dotyczące zużycia paliw gazowych, w terminie 14 dni od dnia zaprzestania dostarczania paliw gazowych, w celu rozpoczęcia sprzedaży awaryjnej oraz umożliwienia dotychczasowemu sprzedawcy dokonania rozliczeń z odbiorcą końcowym.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 12 września 2018 r.

MINISTER ENERGII

UZASADNIENIE

Mimo że obecnie istnieje już instytucja sprzedawcy z urzędu, która w pełni wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. *dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE* oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. *dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającą dyrektywę 2003/54/WE* celowe jest wprowadzenie dodatkowych mechanizmów zapewnienia dostaw do odbiorców końcowych w przypadku wstrzymania dostaw przez dotychczasowego sprzedawcę z przyczyn jego dotyczących.

Co prawda obecnie w ustawie – Prawo energetyczne istnieją uregulowania odnoszące się do sprzedaży rezerwowej (art. 5 ust. 2a pkt 1 lit. b), ale nie regulują one zagadnienia kompleksowo i ograniczone są wyłącznie do sprzedaży energii elektrycznej.

Brakuje kompleksowego mechanizmu określającego sposób postępowania w sytuacji, w której sprzedawca paliw gazowych zaprzestanie dostarczania ich do odbiorcy końcowego. Brakuje przede wszystkim zasad informowania odbiorców o konieczności znalezienia nowego sprzedawcy w okresie następującym bezpośrednio po zaprzestaniu sprzedaży przez dotychczasowego sprzedawcę, czy też zasad prowadzenia rozliczeń za pobrane paliwa gazowe przez takich odbiorców. W obecnym stanie prawnym w przypadku, gdy sprzedawca przestanie wywiązywać się z wiążącej go z odbiorcą umowy sprzedaży, odbiorca nie będzie, przynajmniej w początkowym okresie, świadomy tego faktu. Jednocześnie dalsze pobieranie przez odbiorcę energii elektrycznej lub paliw gazowych z systemu wiązałoby się z oskarżeniem go o nielegalny ich pobór. Dodatkowo, gdy dotychczasowy sprzedawca nie wprowadzi do systemu paliw gazowych dla swoich odbiorców, bilansowanie systemu i prowadzenie rozliczeń za pobrane paliwa gazowe będzie znacząco utrudnione.

Szczegółowe uzasadnienie projektowanych przepisów w ww. zakresie:

a) nowy § 14a i 14b

Projektowane przepisy nakładają na sprzedawcę awaryjnego, tj. przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, do którego wniesiono na pokrycie kapitału zakładowego wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹ ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne obowiązek dostarczania paliw gazowych w każdej sytuacji, w której dotychczasowy sprzedawca zaprzestał wywiązywać się z wiążącej go z odbiorcą umowy sprzedaży. Celem wprowadzanego rozwiązania jest

zapewnienie odbiorcy paliw gazowych dostaw w każdej sytuacji, w której sprzedawca przestaje wywiązywać się z wiążącej go z odbiorcą umowy sprzedaży paliw gazowych, tj. przestaje mu dostarczać te paliwa. Zaprzestanie dostarczania paliw gazowych musi wynikać z okoliczności, za które sprzedawca ponosi odpowiedzialność.

W przypadkach, w których odpowiedzialność za wstrzymanie dostarczania obarcza odbiorcę przepisy nie będą miały zastosowania. Projektowana procedura sprzedaży nie będzie uruchamiana, gdy wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii nastąpiło z powodu okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność odbiorca końcowy, tj. gdy nie wyraził on zgody na zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, lub w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii, bądź też odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, pomimo upływu terminów określonych w art. 6b ustawy – Prawo energetyczne.

Ze względu na fakt, że mechanizm ten sprzedaży projektowany jest wyłącznie na wypadek nagłego czy nieprzewidywanego zaprzestania przez sprzedawcę wykonywania umowy sprzedaży paliw gazowych, nie będzie miał on zastosowania do wygaśnięcia umowy wiążącej odbiorcę ze sprzedawcą. W takiej sytuacji odbiorca zna datę wygaśnięcia umowy czyli spodziewa się, że paliwa gazowe przestaną mu być dostarczane i jeżeli zamierza kontynuować ich pobór, zobowiązany jest do zawarcia nowej umowy z wybranym przez siebie sprzedawcą.

W przypadku nagłego zaprzestania dostarczania paliw gazowych przez sprzedawcę operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego, do którego sieci przyłączony jest odbiorca, będą zobowiązani do zawarcia umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży ze sprzedawcą awaryjnym. Umowa taka będzie zawierana na czas nieokreślony, a odbiorca będzie mógł ją wypowiedzieć w dowolnym momencie i zmienić dostawcę paliw gazowych na dowolnie wybranego przez siebie.

Dzięki nałożeniu na sprzedawcę awaryjnego obowiązku rozpoczęcia dostarczania paliw gazowych od pierwszego dnia od wstrzymania dostaw przez dotychczasowego sprzedawcę, operator systemu gazowego, do którego przyłączony jest odbiorca, będzie mógł kontynuować do niego dostawy. Usunięte zostanie ryzyko obarczenia odbiorcy odpowiedzialnością za nielegalny pobór paliw gazowych.

Jednocześnie na sprzedawcę, który spodziewa się, że będzie zmuszony do zaprzestania dostarczania paliw gazowych nałożony został obowiązek poinformowania zainteresowanych

podmiotów, tj. Prezesa URE, właściwego operatora, do którego systemu przyłączeni są jego odbiorcy oraz przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, do którego wniesiono na pokrycie kapitału zakładowego wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹ ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne

b) nowy § 23a

Projektowany przepis określa zakres informacji, do których przekazania zobowiązany zostanie operator właściwego systemu gazowego, do którego przyłączeni są odbiorcy sprzedawcy, który zaprzestał dostarczania im paliw gazowych.

Przepis o wejściu w życie regulacji

Zdecydowano, że ze względu na charakter projektowanych przepisów, które służą wyłącznie ochronie odbiorców paliw gazowych, celowe jest jak najszybsze ich wejście w życie, tj. w dniu następującym po dniu ogłoszenia. Wskazane jest jak najszybsze zapewnienie funkcjonującego mechanizmu awaryjnego na wypadek zaprzestania dostarczania paliw gazowych.

Jednocześnie ze względu na realne zagrożenie zaprzestania dostarczania paliw gazowych do ponad 50 tys. odbiorców końcowych, zasadne jest nadanie mocy obowiązującej przepisom od dnia 12 września 2018 r. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. *o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* istnieje możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Jak wynika zaś z orzeczenia NSA z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie o sygn. II FSK 155/13 wyrażona w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) – w klauzuli demokratycznego państwa prawnego - zasada *lex retro non agit* nie ma charakteru bezwzględny. Retroaktywność normy prawnej może wynikać z ważnego interesu publicznego, którego nie można wyważyć z interesem jednostki i nie można ochronić w inny sposób niż poprzez prawo działające z mocą wsteczną. W tym przypadku takim interesem jest zapewnienie dostaw paliw gazowych do odbiorców końcowych w przypadku, w którym ich dostawca nagle zaprzestanie prowadzić działalność.

Konsultacje projektu

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów

z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), z chwilą przekazania do uzgodnień członków Rady Ministrów, projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Notyfikacja

Projekt nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucją Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.